

Posudek oponenta diplomové práce

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Diplomová práce Lenky Brixiové (studium učitelství 1. st. ZŠ - prezenční studium) "Didaktická hra jako prostředek rozvíjení čtení v 1. ročníku" hledá uplatnění nových možností v tradiční metodické problematice rozvíjení primární gramotnosti.

Autorka věnuje velkou pozornost proměně primární školy. Vymezuje základní pojmy. Sleduje proměny primární školy z hlediska vnitřní a vnější reformy.

Pro bezprostřední potřeby diplomové práce je určena kapitola "Proměna koncepce výuky počátečního čtení". Zde se autorka mohla zmínit o další analytické učebnici elementárního čtení (Gebhartová - Náhlovský: Zlatá brána). Tzv. genetická metoda J. Wagnerová je de facto také "klasickou" analytickou metodou - tedy ne metodou globální, za kterou ji někteří učitelé považují. Autorka ji ovšem chápe správně.

K situaci, kdy dítě vstupuje do školy s předběžnými znalostmi čtení (str. 21), přistupuje autorka diferencovaně. Ovšem tvrzení, že dítě, které již před vstupem do školy umí číst, "nedává pozor", nelze brát paušálně. Jsou děti, které dovedou číst již v předškolním věku, ale svými znalostmi se nechlubí a pečlivě plní úkoly při výuce čtení, případně i další úkoly, které pro ně mohou být nové. Učitelka takovéto děti obvykle chválí, případně je nechává vzorně číst pasáže textů.

Díky dotazníku pro učitele získala autorka velmi dobrý přehled o přístupu učitelů k uplatnění didaktických her v počáteční výuce čtení a o pomůckách pro výuku čtení na školách. Soubor respondentů při dotazníkovém šetření u učitelů je poměrně rozsáhlý (71 učitelů). Odpovědi z dotazníku byly konfrontovány s rozhovory s učiteli.

Cennou součástí práce je soubor didaktických her k doplnění výuky elementárního čtení. Je dobré systematicky uspořádán. Práce čerpá z rozsáhlé zásoby publikací k didaktickým hrám. Oponent však postrádá třeba i krátkou kapitolu k psychologické problematice dětské hry a didaktické hry.

Didaktický materiál jako celek ověřován sice nebyl, ale autorka uvádí, že řadu her ověřila ve výuce nejen v českém jazyce, ale i v dalších vyučovacích předmětech, rovněž na letních táborech a při odpoledních zájmových činnostech (tady není jasné, zda šlo o školní družinu nebo o mateřskou školu - k tomu by se měla autorka vyjádřit při obhajobě). Rovněž by mohla autorka při obhajobě uvést, zda se při praktickém dílčím provádění jednotlivých her některé hry dětem obzvláště líbily, případně zda se při realizaci některých her ukázaly nějaké problémy.

Didaktický materiál by mohl být vydán pro potřeby učitelů.
(Ostatně v dotazníkovém průzkumu autorka zjistila, že učitelé mají o takovéto materiály zájem).

Předložená práce splnila svůj úkol. Zvláště je možno ocenit didaktický materiál her k výuce čtení.

Výborně

V Praze dne 28.4.2006

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

oponent diplomové práce